

Bruxelles, den 8. juni 2023
(OR. en)

10249/23

ENFOPOL 269
ENFOCUSTOM 66
COSI 106
CULT 71
JAI 789

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
dato:	8. juni 2023
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	9387/23
Vedr.:	Rådets konklusioner om bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder – Rådets konklusioner (8. juni 2023)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder, som Rådet (retlige og indre anliggender) godkendte på 3995. samling den 8. juni 2023.

RÅDETS KONKLUSIONER
om bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM strategien for EU's sikkerhedsunion 2020-2025¹ og EU-strategien til bekæmpelse af organiseret kriminalitet 2021-2025²,

SOM MINDER OM Rådets konklusioner om en EU-tilgang til kulturarv i konflikter og kriser³ som vedtaget i 2021,

SOM HENVISER TIL De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 2253, 2199, 2462 og 2347, hvori det med stor bekymring konstateres, at terrororganisationer genererer indtægter fra ulovlig handel med kulturgoder, og til De Forenede Nationers Generalforsamlings resolution fra 2018 om tilbagelevering eller tilbagegivelse af kulturgjenstande til oprindelseslandene,

SOM HENVISER TIL Europa-Parlamentets beslutning af 17. januar 2019 om grænseoverskridende krav om tilbagelevering af kunstværker og kulturgjenstande erhvervet ved plyndringer under væbnede konflikter og krige,

SOM SER MED TILFREDSHED PÅ Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om EU-handlingsplanen for bekæmpelse af ulovlig handel med kulturgoder⁴, der er et vigtigt skridt i bekæmpelsen af dette fænomen, og som medlemsstaterne ønsker at bygge videre på,

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om strategien for EU's sikkerhedsunion (COM(2020) 605 final).

² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en EU-strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet 2021-2025 (COM(2021) 170 final).

³ 9837/21.

⁴ 16107/22.

SOM ANERKENDER, at ulovlig handel med kulturgoder er en lukrativ forretning i forbindelse med organiseret kriminalitet og har en ødelæggende og uoprettelig indvirkning på kulturarven i og uden for EU og derfor kræver en målrettet indsats på EU-plan,

SOM UNDERSTREGER behovet for at tilrettelægge vores indsats omkring forbedret kriminalitetsforebyggelse og -afsløring fra markedsdeltageres og kulturarvsinstitutioners side, styrkelse af de retshåndhævende myndigheders og retsvæsenets kapacitet, bedre internationalt samarbejde og øget støtte fra andre centrale interessenter som foreslået af Kommissionen i handlingsplanen,

Markedsdeltageres og kulturarvsinstitutioners forebyggelse og afsløring af ulovlig handel med kulturgoder

SOM TAGER I BETRAGTNING, at deltagere på markedet for kulturgoder, samlere og kulturarvsinstitutioner har gode forudsætninger for at bidrage med at forebygge og afsløre kriminalitet med tilknytning til kulturgoder, og at de derfor skal have kendskab til den gældende lovgivning og andre ikkelovgivningsmæssige redskaber, der har til formål at forebygge og afsløre sådanne forbrydelser,

SOM ER OPMÆRKSOM PÅ, at EU's handelslovgivning spiller en vigtig rolle med hensyn til at forebygge og afsløre ulovlig handel med kulturgoder på grund af dens typisk grænseoverskridende karakter,

SOM IMIDLERTID BEMÆRKER, at undersøgelse og kontrol af handel med kulturgoder kan variere meget på selve det indre marked, hvor sporbarheden bør forbedres,

SOM UNDERSTREGER, at ejere eller forvaltere af offentlige og private samlinger skal træffe frivillige foranstaltninger for bedre at beskytte sig selv over for formueforbrydelser ved grundigt at katalogisere deres samlinger med f.eks. eksisterende redskaber såsom Det Internationale Muserumsråds Object-ID og ved at sikre bedre indberetning af formueforbrydelser, så stjalne kulturgenstande hurtigt dukker op med en detaljeret beskrivelse i nationale databaser over stjålet kunst og Interpols database over stjalne kunstværker,

SOM MINDER OM den afgørende betydning af at efterforske kriminelle netværk og ulovlige pengestrømme bag de individuelle sager om ulovlig handel samt det forhold, at selv lovligt erhvervede kulturgoder kan misbruges af kriminelle til kriminalitet såsom hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme,

Styrkelse af de retshåndhævende myndigheders og retsvæsenets kapacitet

SOM PÅPEGER, at det aktuelle efterretningsbillede ikke i tilstrækkelig grad afspejler forekomsten og omfanget af ulovlig handel med kulturgoder,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at offentlige myndigheder skal have en passende forståelse af kriminelles arbejdsform, dele oplysninger, være opmærksomme på kravene til myndighedernes interne samarbejde og myndighedssamarbejdet og råde over specifikke redskaber, herunder moderne teknologier såsom software til registrering og afsløring af ulovlige strømme af kulturgenstande eller overvågningsudstyr for at beskytte vigtige steder,

SOM MINDER OM, at der er brug for bedre udveksling og samarbejde mellem specialiserede nationale myndigheder, der beskæftiger sig med dette kriminalitetsområde,

BEMÆRKER, at personer, der handler ulovligt med kulturgoder, drager fordel af en uensartet kriminalisering af relevante lovovertrædelser på tværs af EU,

Intensivering af det internationale samarbejde og maksimering af støtten fra interessenterne

SOM TAGER HENSYN TIL kulturarvs værdi for samfundet og dens sårbarhed over for kriminel skade i konflikt- og kriseområder,

SOM UNDERSTREGER behovet for at beskytte kulturarv i konfliktområder, navnlig den særlige situation i Ukraine, som kræver en yderligere indsats for at beskytte den ukrainske kulturarv i forbindelse med Ruslands angrebskrig,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at offentligheden kun i begrænset omfang er opmærksom på den skade, som ulovlig handel med kulturgoder kan medføre,

**GLÆDER SIG OVER KOMMISSIONENS HANDLINGSPLAN OG OPFORDRER
KOMMISSIONEN TIL AT TRÆFFE FØLGENDE FORANSTALTNINGER:**

1. at indlede en dialog med kunstmarkedet i tæt samarbejde med UNESCO om spørgsmål vedrørende beskyttelse af og handel med kulturgoder på det indre marked, herunder et arrangement på højt plan i 2023
2. at udvikle og etablere det elektroniske system for import af kulturgoder i Unionen ("ICG-systemet") og udvide det med henblik på også at håndtere eksport af kulturgoder på grundlag af konklusionerne i en gennemførlighedsundersøgelse, der skal foretages
3. at fortsætte med at finansiere udviklingen af løsninger til forbedring af sporbarheden og afsløringen af kulturgoder, udstede retningslinjer til medlemsstaterne om oprettelse af salgsregistre (der også omfatter onlinesalg), som indeholder detaljerede oplysninger om sælger og køber samt om den kulturgenstand, der er til salg, og foreslå en forpligtelse for alle, der handler med kulturgoder i medlemsstaterne, til at føre en fortegnelse over transaktioner med kulturgoder. Konkrete metoder bør undersøges i den fremtidige gennemførlighedsundersøgelse
4. at undersøge foranstaltninger til en EU-dækkende harmonisering og sammenkobling af medlemsstaternes databaser over stjålne kulturgoder, herunder en forbindelse til Interpols database over stjålne kunstværker og andre relevante databaser
5. at samarbejde med Det Internationale Museumsråd for at fremme rådets etiske kodeks for museer, forbedre kapaciteten og uddanne personalet i museer og kulturarvsinstitutioner i flere medlemsstater med henblik på bedre registrering og beskyttelse deres samlinger
6. at kortlægge og fremme mere ensartede kategorier for dataindsamling med støtte fra Europol, som kunne føre til en EU-dækkende dataindsamling via Eurostat i fremtiden

7. at tilføje ulovlig handel med kulturgoder til introduktionskurset for medarbejderne fra det stående korps med henblik på Frontex' afsløring af grænseoverskridende kriminalitet
8. at vurdere eksisterende digitale efterforskningsredskaber (herunder dem, som er finansieret af Kommissionen) og fremme medlemsstaternes adgang hertil og opfordre EU's clearingsråd til at vurdere, om dette kan støttes af Europol's innovationslaboratorium og andre initiativer på dette område
9. at kortlægge medlemsstaternes nationale lovgivning, der gør ulovlig handel med kulturgenstande strafbar, og gennemførelsen af Nicosiakonventionen
10. at øge støtten til beskyttelsen af ukrainske kulturgoder mod ødelæggelse, tyveri og ulovlig eksport ved at støtte registrering og, hvis det er påkrævet, evakuering og fysisk beskyttelse af samlinger
11. at styrke tredjelandes kapaciteter til grænseoverskridende samarbejde og efterforskninger af hvidvask af penge med tilknytning til kulturgoder, særligt ved at udvide anvendelsesområdet for EU's globale facilitet vedrørende bekæmpelse af hvidvask af penge til at omfatte Asien og Latinamerika
12. at yde finansiel støtte til Det Internationale Museumsråd med henblik på at modernisere dets observatorium (ICOM Observatory), som centraliserer og formidler forskellige oplysninger og ressourcer til international offentlig forståelse og politiske tiltag til beskyttelse af kulturgoder
13. at støtte UNESCO i udarbejdelsen af en manual til journalister om rapportering om kriminalitet med tilknytning til kulturarv
14. at støtte initiativer om inddragelse af unge via Et Kreativt Europa, EU's solidaritetskors og Erasmus+;

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL:

15. at øge bevidstheden for at sikre, at offentlige og private samlinger laver fortegnelser over deres ejendele og registrerer dem i relevante databaser og anmelder sager om formueforbrydelse til de retshåndhævende myndigheder med hjælp fra internationalt anerkendte standarder og redskaber (såsom Det Internationale Museumsråds Object ID-standard, standarder til brug for biblioteker og arkiver eller Interpols database over stjalne kunstværker)
16. at overveje at oprette og forvalte særlige nationale databaser over stjalne kulturgoder, såfremt de ikke allerede findes, og forbedre eksisterende databaser under hensyntagen til en mulig sammenkobling med Interpols database over stjalne kunstværker
17. at rapportere stjalne kulturgoder til Interpol via dens database over stjalne kunstværker og udveksle oplysninger om sager om ulovlig handel med kulturgoder med Europol og Interpol og andre kompetente myndigheder for at forbedre efterretningsbilledet
18. at styrke effektivt samarbejde og udveksling af oplysninger mellem kompetente myndigheder og toldmyndigheder, herunder gennem Verdenstoldorganisationen, og med Kommissionen⁵ gennem toldinformationssystemet for at bekæmpe svig relateret til kulturgoder og anden kriminalitet
19. at identificere, vurdere og forstå risiciene ved ulovlig handel med kulturgoder i forbindelse med hvidvask af penge og finansiering af terrorisme som en del af deres nationale risikovurdering i henhold til lovgivningen om bekæmpelse af hvidvask af penge og at træffe passende foranstaltninger for at mindske disse risici
20. at øge bevidstheden og udstede retningslinjer til den private sektor om, hvordan den bedst overholder forpligtelserne til at forhindre hvidvask af penge og finansiering af terrorisme i samarbejde med de kompetente myndigheder

⁵ Jf. Rådets forordning (EF) nr. 515/97 af 13. marts 1997 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder og om samarbejde mellem disse og Kommissionen med henblik på at sikre den rette anvendelse af told- og landbrugsbestemmelserne (EFT L 82 af 22.3.1997, s. 1).

21. at forbedre samarbejdet mellem forpligtede enheder fra kunst- og antikvitetsmarkedet, den finansielle sektor, finansielle efterretningsenheder og specialiserede retshåndhævende myndigheder, som kan inddrage toldmyndigheder og myndigheder, der har kompetence til at bekæmpe ulovlig handel med kulturgoder, ved at udveksle viden om og uddannelse i risici og former for ulovlige aktiviteter med tilknytning til kulturgoder, samtidig med at der tages hensyn til samarbejdsmuligheder mellem offentlige og private enheder, og ved at overveje at oprette et særligt varslingsystem eller risikoprofiler, når kulturgoder anvendes i forbindelse med finansielle transaktioner, pant, lån eller obligationer
22. at tilskynde til overholdelse af due diligence-forpligtelsen og gennemsigtighed i transaktioner i overensstemmelse med UNESCO's internationale etiske kodeks for forhandlere af kulturgendstande og Det Internationale Museumsråds etiske kodeks for museer
23. at maksimere EMPACT's potentiale til fordel for sager om ulovlig handel med kulturgoder, herunder vedrørende efterforskninger af de involverede kriminelle netværk og ulovlige pengestrømme
24. fuldt ud at udnytte Europols samt Eurojusts støtte og ekspertise med henblik på grænseoverskridende retshåndhævelse og retligt samarbejde
25. om nødvendigt at yde passende kapacitetsopbygning af de nationale retshåndhævende og judicielle myndigheder, f.eks. ved at oprette og uddanne specialiserede retshåndhævende enheder og specialiserede anklagerkorps og ved at tilbyde grundlæggende uddannelse til politi, toldvæsen og grænsebetjente, der er involveret i rutinekontrol
26. at overveje at indgå aftalememoranda mellem relevante retshåndhævende myndigheder og relevante kulturarvsinstitutioner for at sikre en passende håndtering og opbevaring af beslaglagte eller konfiskerede kulturgoder

27. at overveje at undertegne, ratificere og gennemføre Europarådets Nicosiakonvention om lovovertrædelser vedrørende kulturgenstande eller gennemføre dens principper, hvis dette anses for mere hensigtsmæssigt
28. at overveje at undertegne og ratificere UNESCO's konvention fra 1970 om midlerne til at forbyde og forhindre ulovlig import, eksport og ejendomsoverdragelse af kulturgenstande og UNIDROIT's konvention fra 1995 om stjålne eller ulovligt udførte kulturgenstande
29. at undersøge foranstaltninger til at tilbagelevere en stjålet genstand til den retmæssige ejer uanset forældelsesfristen for strafansvar;

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL I SAMARBEJDE MED KOMMISSIONEN:

30. at støtte styrkelsen og kontinuiteten af netværket EU CULTNET for at udnytte dets fulde potentiale, herunder ved at udstationere passende personale med henblik på at oprette et EU-CULTNET-kontaktpunkt i Europol med det formål at koordinere fælles aktiviteter, samarbejde med internationale aktører og bidrage til det operationelle og strategiske arbejde i bekæmpelsen af ulovlig handel med kulturgoder og ved at udvikle fælles foranstaltninger såsom forbedring af de retshåndhævende myndigheders hurtige adgang til den nødvendige ekspertise fra arkæologer eller fagfolk på kulturarvsområdet. Det bør overvejes at yde langsigtet finansiering til kontaktpunktet
31. at fortsætte gennemførelsen af Rådets konklusioner om en EU-tilgang til kulturarv i konflikter og kriser⁶ og fortsat overvåge de fremskridt, der gøres
32. at gennemføre Rådets resolution om EU's arbejdsplan på kulturområdet 2023-2026 ved at støtte udveksling af oplysninger mellem fagfolk på kulturarvsområdet og myndigheder, der har kompetence til at bekæmpe ulovlig handel med kulturgoder, gennem en række workshopper og peerlæringsaktiviteter

⁶ 9837/21.

33. at oprette et netværk af fagfolk på kulturarvsområdet og arkæologer, der kan yde ekspertise til støtte for strafferetlige efterforskninger og drage nytte af den koordinering, som EU-CULTNET-kontaktpunktet i Europol foretager, og deltage, hvor det er relevant, inden for rammerne af EMPACT. Kommissionen opfordres til at støtte netværket, hvor det er relevant
 34. at overveje at oprette en særlig søgemaskine til at afsløre ulovlig handel med kulturgoder eller muligheder for at kombinere eksisterende IT-kapaciteter/databaser i samarbejde med Europol's innovationslaboratorium efter en positiv udtalelse fra innovationslaboratoriets EU-clearingsråd med henblik på at etablere et omfattende IT-instrument til analyse af markedsførte kulturgjenstande
 35. under behørig hensyntagen til det igangværende arbejde på dette område at overveje den rolle, som ikkefungible tokens (NFT'er) spiller i bekæmpelsen af ulovlig handel med kulturgoder, navnlig med hensyn til transaktioner, der involverer digitale kunstværker
 36. at følge op på og gøre status over gennemførelsen af foranstaltningerne i disse rådskonklusioner fem år efter vedtagelsen.
-